

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELOFIZETÉSI ARAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónap 1 „ 20

Ha Klió beszélne...

Az ősi muzsa, a minden dolgok följegyzője, Klió, mintha csak így szólna a nőkhöz:

„Évezredek történelméről véstem e táblára, nézzétek! Ti rólatok kevés szó esik. De ha igaztalan voltam, ha többre, nagyobbra voltatok hivatva, — itt a perc, mutassátok meg és én felírom érebetükket! Világháborútól reng a föld, milliók támadnak egymásra és birkóznak hallatlan, soha nem látott erőfeszítéssel. Ki bírja tovább? Döngetik a Kárpátok kapuit, halomra hullanak a holtak, ti bent vagytok a féltve őrzött várban: — ez a háboru a tiétek is. Nemesak férfierő, férfivirtus kell ide, hanem munka is, meg hit. Mindenki katoná, akár puská, akár ásó van kezében, akár szublimátos vatta, főzőkanál, vagy tü. Mert a várat az ellenség, a fiaitok hős erejét nem bírja ellenség ki akarja éheztetni: a ti gyengeségetekre spekulál, ha már az erőt legyűrni férfiakhoz illő fegyverrel nem tudja. Mutassátok meg, hogy az angol férfi spekulánsnak is rossz; mutassátok meg, hogy a magyar nő honvédnek is jó! Honszeretetre, önfeláldozásra nem kell apellálnom: megvolt ez máskor is. De most gazdaszónyok legyetek! jobbak, mint valaha, ügyesek, kőműfontak és olyan takarékosak, hogy kudarcot valljon ne csak a Kárpátok, hanem a gyomrotok ellen intézett offenzíva is és mindennemű blokádnak.

Sohasem volt a gazdasági érdek olyan életbevágó, mint most; sohasem olyan szent a kenyér, még ha kukoricás is. Mert szent, ha mindenkinek jut, annak is, aki harcol, annak is, aki itthon van: szent, ha kamrátokból ki nem fogy, míg az új kalász arannyá nem érik. Hogy ki ne hulljon a a fegyver a hősök kezéből, hogy be ne jőjjön az ellenség aranykalászt aratni.

Nem is olyan különös a feladat, nem is olyan idegen a nőnek ősi hivatásától. Ellátni a házat, míg a gazda hazajön; takarékosan, ügyesen védeni érdekeit: gondozni az árvát, ápolni a sebesültet, — régen letűnt századok történelmébe is be van írva.

De most mindez a nagy egésznek, a nemzeti közérdeknek magaslata emelkedik. Minden kicsi háztartás a nemzeti vagyon köpjének egy-egy sejtje, amely gyűjti s őrzi a mézet, generációk életét. És minden hiba egy elromlott sejt vagy a várfalon egy kihullott téglá, rés, amelyen észrevétlenül pozíciót nyer az ellen.

Mindenki katoná s a jó vitéz híven állja a maga helyét. Ha

kell, földet ás, ha kell holtakat cipel, de le nem becsüli a maga feladatát. Lássuk, minő harcosok vagytok, ti asszonyok, leányok, a kik benn a várban őrizitek a házat, munkáljátok a földet, míg odafelel a Kárpátokban, havas, zordon szorosokban döngetik a kapukat! Tudtok-e lemondva kényelemről — keményen, esendben dolgozni, szívósan, egyért, mindenkiért, mint az a sok-sok ezer névtelen, mégis örökre áldott közkatona? Tudtok-e nagy, állhata-

tos hittel, tudtok-e hűséggel várni, egyre várni, míg a gazda, a fáradt, sebzett, talán örökre nyomorék, hős gazda hazajő?

... Így szól Klió, a láthatatlan muzsa és jegyeztet, jegyeztet... Valahol ágyuk dörögnek, valahol halomra hullanak a holtak, valahol sóhajok szállnak dél felé, míg idehaza az áldott, a hősektől védett földben, titkos, szent erőktől hajtva, már csirába szökik, már sarjadzik a vetés, az acélbuza, az — élet.

folyt le. A harcok a Zurin—Bojan és a Bojan—Mahala-fronton voltak. E véres küzdelemnek az eredménye a lapok szerint ismeretlen.

Uzsoki frontunk szilárdsága

Bécs, ápr. 21.

Szurmay Sándor altábornagy csoportparancsnok az uzsoki szorosnál vívott harcokról és a helyzetről, így nyilatkozott:

— Csudálatraméltó a három fegyvenemnek, a gyalogságnak, a tüzérségnek és a lovasságnak arra irányuló együttműködése, hogy az ellenség lavináját feltartóztassák. Küzdenünk kellett borzalmas akadályok, kiváltképen az időjárás ellen. A legnehezebb viszonyok közt is helyt állottunk és feladatunkat — ez szilárd meggyőződés — ezentul is teljesíteni fogjuk annyival is inkább, mert a válságon, úgy látszik, túl vagyunk és jobb időjárásnak is kell jönnie. Kérem az otthon levőket, ne lankadjanak el a hadban álló harcosok érdekében eddig is kifejtett szeretetteljes fáradozásukban és segítsenek abban, hogy a derék, harcoképes sebesültek felgyógyuljanak, hogy ezek, akik tapasztaltabbak a hadviselésben és vihar-edzettek, új erővel és friss harc kedvvel hamarosan visszatérjenek. Ki kell tartanunk és csupa bizakodás vagyunk, hogy az ellenséggel szemben álló csapataink sikeresen ki is fognak tartani.

Svéd lap a kárpáti helyzetről

Stockholm, április 21.

Az „Aftonbladet“ írja: Az oroszok, akiknek számításai szerint a kárpáti és bukovinai harcokban 3 és fél millió ember vesz részt, nyíltan azt mondják, hogy Joffre tábornok offenzívája az oroszok érdekében indult meg, mert az entente így akarja megakadályozni, hogy a németek nyugatról csapatokat vigyenek a galíciai frontra. Ez alighanem Pau tábornok missziójának a gyümölcse.

Az osztrák-magyar fronton folyó harcokat minden oldalról óriási fontosságúnak tartják. A mostani világháboruban sok esetről mondták, hogy „döntő“, de ha valaha, úgy most mondhatjuk, hogy a Kárpátokban döntő harc folyik, amelynek a kimenetelétől az egész háboru sorsa függ.

Igen kellemetlen volna a kettős

A világháboru hirei:

A kárpáti harcok

Eperjes, április 21.

Az Ondava völgyei felől ma egész nap ágyuzás volt hallható. A mindenholnan beérkező jelentések szerint a sárosmegyei helyzetünk igazán kedvező. Különös epizódról adnak hírt Kurinkáról: A Kurinka feletti erdőben az oroszok zeneszóval mulatoztak, a lövészárkokból folyton hasonló kiáltások hangzottak ki:

— Mulassatok ti is! Jó magyarok! Hagyjátok ezba pár órára a veszekedést.

Az orosz részről az ágyuzás tényleg alábbhagyott, de csak rövid időre. Nemsokára orosz repülőgépek jelentek meg hadallásunk felett és kiakarták kémlelni elhelyezkedésünket. A mi repülőgépeink is állandóan munkában vannak és az orosz hadsereg felett keringenek. Legendás híre van Janik László huszárfőhadnagyának, aki már egy alkattal orosz fogságba került. A főhadnagy most repülőgépen szállt az oroszok felé és bombákat dobott az ellenségre

Oroszok veszteségei a Kárpátokban

Berlin, április 21.

Stockholmból jelentik: Angol és francia jelentések szerint az oroszok halottakban és sebesültekben a kárpáti harcokban félmillió embert veszítettek. Már az első kárpáti offenzíva, amikor az oroszok az osztrák-magyar arcvonalat át akarták törni, 150.000 emberükbe került. Oroszország kénytelen volt decemberben az offenzívát beszüntetni és seregét újra csoportosítani. Karácsonykor az offenzívát újra kezdték, de a legörültebb emberparázás dacára, a kísérlet eredménytelen maradt. Február elején ez a hatalmas hadsereg is összeomlott, miután 200.000 embert veszített. Angol becslések szerint március első

napi óta 100.000 emberbe került az új offenzíva.

A bukovinai harcok

Bukarest, április 21.

A bukaresti lapok tudósítói újabb részleteket közölnek a bukovinai harcokról. Az „Universul“-nak Mamornicába küldött tudósítója azt jelenti, hogy a 18-iki éjjeli harcok a legvéresebbek voltak az eddigi harcok között, amelyek Bukovinában voltak. Ezekben a harcokban a 86-ik orosz divízió harcolt. A „Dimineata“-nak szintén Mamornicában lévő tudósítója közli, hogy ez az éjjeli harc a reflektorok és rakéták borzalmasan nagyszerű megvilágítása mellett

monarchiára nézve, ha az oroszok lennének az urak a Kárpátokban. Ez azonban nem látszik valószínűnek; ellenkezőleg az oroszok dél felé igyekvő offenzíváját utolsó, lázas erőfeszítésnek kell tekinteni, amely összeomlásra van ítélve.

Ha az események során tényleg kiderül, hogy az oroszok erőlködése Galiciában és a magyar határon „utolsó próbálkozásnak” tekinthető és az oroszok ott elvéreznének, akkor tényleg „döntő” helyzet előtt állnánk, amely nagy hatással volna a Balkánra és a török határra, éppen úgy, mint a nyugati eseményekre is. A kárpáti fronton most nagyban játszanak, de nem könnyelmű „szomjuhozás a sikerekre” (mint az oroszok mondják) vezeti az egyesült hadsereget Galiciában és a Kárpátokban. Nagyon is tisztában van a német és osztrák-magyar hadvezetőség a harc nagy fontosságával, azzal, hogy mit lehet veszteni és mit lehet nyerni.

A világháború kezdetén Németország szándéka az volt, hogy előbb végez a nyugati ellenségekkel és azután indul kelet felé. Azonban nem így történt. A helyzet úgy fejlődött, hogy a német hadvezetőség nyugaton meglepészik sikeres defenzívájával és a nyugati ellenségek helyett most az izolált Oroszország fog elvérezni.

A hadifoglyok sorsa Szerbiában

A minap közöltük egy semleges diplomata nyilatkozatát a P. H. nyomán szerb fogságba jutott katonáink sorsáról. Informált helyről erre nézve most a következőket közlik:

— Az illetékes tényezők Szerbiából érkező semleges alattvalóktól, különösen külföldi orvosoktól, megszőkött hadifoglyoktól és szerb szökevényektől úgy értesülnek, hogy az osztrák és magyar hadifoglyoknak sorsa Szerbiában igen szomorú. Még szerb újság is akadt, amelyik Barby Henry francia hírlapírónak egy hírlapikkével szemben bevallja, hogy Szerbia nincs abban a helyzetben, hogy tisztességesen gondoskodjék a foglyokról és hogy mizerábilis. Bajos is volna elképzelni, hogy ez másképp is lehetne, ha tekintetbe vesszük Szerbia szegénységét, lakosságának alacsony kulturális fokát, és azt a tényt, hogy Szerbia erőforrásai még saját szükségletei fedezésére is elégtelenek. A mi jelentéseink szerint hadifoglyainkat Szerbiában nehéz munkára alkalmazzák, gyalázatosan élelmezik és alkalmas szállások híján többnyire emberhez nem méltó módon helyezik el. A mi kormányunk részéről több ízben történtek is már lépések, hogy honfitársaink sorsát megjavítsák, sajnos azonban, ezek a lépések eredményre nem vezettek, mert Szerbiában nemesak az eszközök, de úgy látszik, a jóakarát nincs meg. Eppen ez idő szerint semlegesek segítségével újra megkíséréljük, hogy a hadifoglyoknak fehérneműket és ruhaneműket juttassunk. A semleges diplomata legnagyobb tévedése azonban az, mintha Szerbiában rokonszenven volnának éppen a magyar hadifoglyok iránt. Erre nézve a nagy nyilvánosság hadifoglyaink visszatérése után nem éppen örvedetes részletekről fog értesülni.

Az oroszok a törökök sikereiről

Bukarest, április 21.

Pétervárról jelentik: Az orosz vezérkar hivatalos jelentése közli, hogy az oroszok Tebriszt kiűrtették, mivel a törökök a környéken nagy csapatösszevonásokat létesítettek. A helyzet tarthatatlanná vált s az oroszoknak vissza kellett vonulni. Más oldalról beérkező jelentések szerint a törökök alaposan kihasználják a szövetségesek visszavonulását a Dardaneláknál. A pillanatnyi szünet elég volt arra, hogy megerősítsék a Bosporust. A két oldali erősítések most már nagyszerűek.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Április 22. Csütörtök. Róm. kath. Szot. és Gaj. Protest. Szol. és Gaj. Görög-orosz. apr. 9. Eupszík vt. Nap kel 5 óra 02 perckor, nyugszik 6 óra 57 perckor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és sok helyütt esapadék várható. Sürgönyprognózis: Hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 8-2 fok C.

Virilisjog átruházás. Sukovich Odön dr., ki Makó városánál özv. Fácskai Jánosné virilisjogát gyakorolta, hadbavonult, miért is Fácskai Jánosné a jogának gyakorlását erre az évre Ligeti Béla szerkesztőre ruházta át.

Önös indítvány. Nagy István városi képviselő látszólag a közérdeket, de tulajdonképpen egészen önző és határozottan magánérdeket szolgáló indítványt adott ma be Makó város képviselőtestületéhez. Nagy István városi képviselő, ki ezidőszent városi becsüs is, hivatkozással a köztisztasággal együttesen haladó közegészségügyre, azt indítványozza, hogy a Főterhez közel fekvő utcákban levő házakból a szemetet az a vállalkozó hordja ki ingyen, aki a makadám utak szeméjét eltakarítja. Bármennyire legyen is a közérdek köpenybe burkolva a Nagy István indítványa, a lóláb csak kilátszik alóla. Ő nem akar fizetni a szemet kihordásáért, és azt hiszi, hogy így siker koronázza indítványát. Tévéd, mert tudomásunk van róla, hogy a rendőrhatalóság pár nap múlva szigorú rendeletben fogja felhívni a város lakosságát, hogy tekintettel a bekövetkező járványokra, az udvarán levő szemetet mindenki birság terhe mellett hordja ki.

Meghosszabbítják a mezőgazdasági szabadságolásokat. A hadvezetőség tudvalevőleg a katonák közül a mezői munkák elvégzésére sokat szabadságolt. A tizenhárom napos szabadságidők holnap, szerdán járnak le. A tavaszi

mezei munkákat azonban a Nagy Alföldön és a Dunántúlon a nagy esőzések miatt, a Közép-Tiszán, a Maros és a Körös mentén pedig a folyók áradásai miatt csak részben végezhetők el. A gazdasági egyesületek ezért felirták a földmivelésügyi miniszterhez, és kérték, hogy eszközölje ki a szabadságidő meghosszabbítását. A képviselőház folyosóján is szóba került ez a kérdés. Illetékes helyen közölték a gazdaképviselőkkel, hogy ott, ahol arra szükség lesz, a mezei munkák elvégzésére szabadságolt katonák szabadságidejét meghosszabbítják.

Felhívás a tanítókhoz. A következő sorok közlésére kérték fel bennünket: Az Eötvös-alap orsz. tanítói segély-egyesületének a Néptanítók Lapja folyó évi április hó 1-én megjelent számában közölt pályázati hirdetménye alapján felhívom az A. V. T. E. tagjai közül azokat, akik az Eötvös-alap nyújtotta évi segélyben részesülni óhajtanak, vagy akik fiaikat a Ferenc József, esetleg a kolozsvári Hunyadi tanítók-házába az 1915-16. tanévben felvételt óhajtják; erre vonatkozó s az Eötvös-alap elnökségéhez címzett kérvényeiket legkésőbb folyó évi április hó 26-ig beérőleg alulírott címre (Arad, Kápolna-utca 1. szám) küldjék be. Későbbben beérkezett kérvények figyelembe nem vehetők. A pályázati felvételeket, valamint a szükséges okmányokat a „Néptanítók Lapja” és a „Tanító” című tanügyi lap folyó évi április hó 1-én megjelent száma felsorolja.

A fém üzembereendezések bejelentése. A hivatalos lap mai száma közli a minisztérium rendeletét egyes meghatározott fémekből álló üzemi berendezések bejelentése tárgyában. A rendelet szerint ipari, mező- és erdőgazdasági üzemek birtokosai kötelesek a használatban nem álló üzemi berendezéseket, amelyek egészben vagy tulnyomó részben alumínumból, ólomból, vörösréz, nikkelből vagy vörös fémekből állanak, május hó 5-ig a hatóságnak bejelenteni. A hivatalos lap ezenkívül közli a honvédelmi miniszter rendeleteit a hadicélokra igénybevett fémekért és ötvözeteknek a megállapított térítések, az átvételi bizottságok megalakítása, a fémeknek és ötvözeteknek a bizottsághoz való elszállítás, végül azt a rendeletet, mely a bejelentő üzemi berendezéseket hadicélokra igénybevetetteknek jelenti ki.

Hirtelen halál. Kovács Antalné, Kovács Antal makói nyomdatulajdonos neje az éjjel hirtelen rosszul lett és pár perc alatt kiszenvedett. Az orvosi vizsgálat a halál okául agyszélhűdést állapított meg.

A katonanyilvántartói osztály kérelme. Felkérem a harcban elesett makói hősök hozzátartozóit, hogy a Hősök Emlékét Megőrkítő Országos Bizottság részére leendő adat-szolgáltatás céljából a városi katonai nyilvántartói hivatalban bármely hétköznap délután 3-4 óra között megjelenni és lehetőleg elhunyt hozzátartozójuk arcképét is magukkal hozni sziveskedjenek.

Gera főjegyző.

Hiányos miniszteri rendelet pótlása. Tudvalevőleg a kultuszminiszter megengedte, hogy vizsga nélkül szolgáltatassák ki az

egyes gimnáziumok az érettségi bizonyítványt a diákoknak. Azonban újabb a miniszter ezt a rendeletet, tekintettel, hogy a diákok április 15-iki bevonulása elmaradt, bizonytalan időre felfüggesztette. De voltak olyan diákok is, akik már katonák és ezekről a miniszter nem intézkedett rendeletében, amiből aztán meglehetősen bonyadalom támadt. A gimnáziumi igazgatók ugyanis ezeknek a diák-katonáknak sem adták ki a már kész érettségi bizonyítványt, pedig a rendelet világosan csak azokról intézkedik, akik még nem katonák. A kultuszminiszteriumba pedig tömegesen érkeztek a kérvények a diák-katonáktól, akik az érettségi bizonyítványukat kérik. Végre a miniszter körrendeletet intézett a főigazgatókhoz és fölhatalmazta őket, hogy belátásuk szerint kiadhassák az érettségi bizonyítványokat azok részére, akik katonák. Ez a körrendelet végre segített ezen a hiányos miniszteri rendeleten.

A szállítási engedélyek kiadása. A minisztérium szállítási engedélyhez kötötte a liszt, burgonya s kenyérmagvakon kívül a dara, korpá és derce kiszállítását is. Továbbá szállítási engedély csak olyan áru nézve adható ki, amely zárlat alatt nincsen s hatóságilag le nem foglaltatott. A szállítási igazolvány egyáltalában nem helyettesíti és nem pótolhatja a zárlat és lefoglalás alól feloldásra vonatkozó külön hatósági intézkedést és aki a zárlat vagy lefoglalás elhagyásával vagy eltávolításával igazolványt szerez, ezzel a felelősséget egyáltalában nem mentheti, hanem 1914. L. t. c. 9. §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

A makói sebesült katonák ruhája. Lapunk egyik számában megemlékeztünk, hogy a Kárpátokból 50 sebesült katona érkezett Makóra. Ezek nagybárára könnyebb sebesültek, kik betegségeiktől bátran sétálhatnak a kitűnő tavaszi levegőn. Ezeknek a katonáknak ruházata azonban olyan van, hogy az utcára ki nem léphetnek, ezért Galambos Ignác dr. polgármester megkereste a szegedi tartalékkórház parancsnokságát, hogy e katonák részére jobb ruhát küldjön Makóra.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Hős Rozália özv. Győri Jánosné 60 éves, Kis Jakab Anna Kovács Antalné 56 éves, Házi Paulina Joó Jánosné 72 éves korában.

Kiadó hereföldek.

50 kis hold hereföld és

6 drb. tehénjárás kiadó.

Ugyanott jó, száraz

hereszéna eladó

Bővebb felvilágosítást nyújt Breuer Dezső kereskedő, Ott Károly cégnél.

Vetni való és főzésre alkalmas

szép, nagy burgonya

kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

A legfiatalabb és legöregebb népfölkelők

Mikor kerülhet a sor a behívásukra

Az a katonai javaslat, amelyet a honvédelmi miniszter terjesztett a Ház elé, tudvalevőleg ötven éves korig terjeszti ki a népfölkelési szolgálati kötelezettséget. Ennek a javaslatnak egyik rendelkezése kimondja, hogy azok a volt hadkötelesek, akik tizennyolc éves korukban kezdték meg tényleges katonai szolgálatuk teljesítését, csupán negyvenhét éves korukig hívhatók fegyver alá. Ez korántsem kedvezmény, hanem az igazság és méltányosság elvének alkalmazása, mert az új javaslat szerint a katonai kötelezettség maximális tartama huszonkilenc esztendő, akik tehát a népfölkelési kötelezettség legalsó korhatárán, tizennyolc éves korukban álltak be katonának, negyvenhetedik életévük betelével éppen harminckét évi szolgálatot mutathatnak fel.

Félreértésre adott okot sok helyen az új javaslatnak az a rendelkezése, hogy ötven éves korig hívhatók be tényleges szolgálatra a népfölkelők. Sokan ugyan azt hiszik, hogy akik ebben az esztendőben lettek vagy lesznek ötven esztendősek, kiesnek a törvényjavaslat e rendelkezése alól. Ez a felfogás téves, mert az új javaslat mindazokra is vonatkozik, akik ebben az esztendőben léptek életévük ötvenedik évébe.

Egyébként, mint illetékes helyről értesülünk, a tizennyolc, illetőleg negyvenhárom-ötven éves népfölkelők behívása — a hogy ezt a tegnap kiadott félhivatalos jelentés is közölte — csak végső esetben fog megtörténni. Miután a hadvezetőségnek az egészen fiatal évjáratokból és a huszonnégy-negyvenkét éves B. osztályú népfölkelők közül még rengeteg katonanyag áll rendelkezésre, a legöregebb, illetve a legfiatalabb népfölkelők behívása — ha ugyan addig eltart a háború — csak a nyár végén kerülhet a sor.

A legmagasabb árban vásárolszalonnát,

házi szappant

és zsírt

Iritz Miksa, a megyeházzal szemben.

Kinek jár segély?

című könyvecske, mely részletesen tárgyalja, hogy ki tarthat igényt a hadisegélyre, megérkezett és kiadóhivatalunkban

20 f.-ért kapható.

SZINHÁZ

* **A szintársulat új tagjai.** Egy egész sereg kiváló új taggal köszöntött be hozzánk Nádasy társulata. Az új tagok közt első helyen Kondráth Ilona az új drámai színésznő, aki szombaton a „Timár Liza” címszerepében fog bemutatkozni. Újj Kálmánt és Dinyési Juliskát már előnyösen ismeri és kedveli közönségünk. Dinyési Juliska ezuttal a „Jó éjt muki” nagyhatású vigszínházi bohózat premierjén fog bemutatkozni. Az énekesnők mind újak: Kellen Rózi a kitűnő hangú koloratur, továbbá Révész Ilonka és Felhő Zsófia az új szubrettek. Jó nevű, elsőrangú színésznő mind a kettő és bizonyára hamarosan kedvencei lesznek közönségünknek. A férfiak közül Sugár Gyula az új énekes bonvivant kitűnő akvizíció, Rónay Imre elsőrangú komikus és gyönyörű hanggal rendelkezik az új tenorista, Thorma Zsiga.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután olcsó helyárrakkal Géczy István 100 arany pályadíjat nyert nagyhatású népszínműve a „Gyimesi vadvirág” kerül színre. Vasárnap este mutatkozik be a két új primadonna Révész Ilonka és Kellen Rózi és pedig Kálmán Imre nagy operettjének a „Kis király”-nak bemutató előadásán. A „Kis király” egyike a legszebb muzsikájú és a leghatásosabb, legmulatságosabb szövegű operettnek, mely Budapesten is több, mint 100 előadást ért el. A „Kis király” címszerepét Sugár Gyula az új énekes bonvivant játsza és énekl, de nagyszerű szerepe lesz Heltai Hugónak is. A vasárnapi előadásokra már szombaton lehet jegyeket előre váltani.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(885)

98. fejezet.

Akinek bottal ütik a nyomát.

Maradjon hát minden úgy, a mint van.

Figyelmeztetem azonban Bombini, vigyázzon magára, mert ha még egyszer ilyen balfogást csinál, akkor kénytelen leszek önt a jól megérdemelt nyugalomba helyeztetni.

Bombini ezt tudomásul vette.

Nemsokára a miniszterelnök is elhajtatott.

Az összegyűlt közönség még egy darabig ott ácsorgott.

Mindenki szeretett volna valamit megtudni.

Most azonban egy rendőr sem mutatta magát.

Végre is hatalmas abezugot kiáltottak a rendőrségre és szétoszlottak.

99. fejezet.

Osszebeszélések.

A nép eddig még csendes volt. A következő napon azonban az ujságok rettenetes lármát csaptak. Ugy volt, hogy a tolvajt elfogták.

És akkor kiszült, hogy a rendőrség vargát fogott.

Hova lett hát a tolvaj?

Hova lett Róma büszkesége, hova lett a drága kincs?

Ki képes ölbe rakott kézzel nézni, hogy a tehetetlen rendőrség a legnagyobb tájékozatlanságban van?

A minap egy vakmerő rablóbanda hallatlan merészséggel tört be egy római patricius házába s kifosztotta az egész asztaltársaságot, — most meg a világ legelső műgyűjteményéből lopnak el egy milliónál többet érő műkincset.

E vakmerő tényekkel szemben tehetetlenül áll a rendőrség!

Az olasz nemzet elveszti legdrágább kincsét és fizetett közgei hallatlan tudatlanságukban ostoba balfogásokkal még csak inkább elősegítik a tettes elmenekilését.

(Folyt. köv.)

Irodalom

A NYUGAT. Ignatus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1915. évi április 16-iki száma a következő, nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Möricz Zsigmond: Grotoszka. („A nagy óra”. Szindarab egy felvonásban). Gallovich Károly: A jegenye. (Vers.) Tersánszky Józsi Jenő: A gyilkos (Novella.) Lengyel Géza: Művész-panaszok. Füst Milán: Óda (Vers.) Lendvay István: Korrekturák. Ferenczy Béni: Rézkarc. Ady Endre: A tavaszi sziv. Dal a boldogságról. A megnőtt élet (Versek.) Figyelő: Laecko Géza: Ambrus Zoltán: A tóparti gyilkosság. Lengyel Menyhért: Norman Angell: Rossz tüzet a háború. Kosztolányi Dezső: Két hajó (Karinthy Frigyes novellái.) Felvinczi Takács Zoltán: Apák, fiúk. Bálint Aladár: Hadegészségügyi kiállítás. Előfizetési ára: Egy évre 24 K, félévre 12 K, egyes szám ára 1 K 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án.

Hereföld 100 hold kiadó Iritz Miksánál.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, megtalálja benne amire szükség van.

HERE SZÉNA és MARIANAK való, valamint herésárpa-szalma kapható IRITZ MIKSÁNÁL olcsó árban.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a háború után fokozottabban erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer közzét legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 fill.ért minden gyógyszerárban és drozériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Partix, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötszéseknel (sebekre és ágymatákra) dez- és aromaszára és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom gyenge pipereszappan, 1 százalék lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legényesebb bőrre is; szápit, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára: 120 korona.

Fodormenta lysoform

erősen antiszeptikus hatású szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi tisztítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulizásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 1 K 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drozériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bármentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi Vegyészeti gyára UJPESTEN.

Makulatur-
papir kapható kisebb
és nagyobb mennyi-
ségben kiadó hiva-
talunkban.

Egy ügyes, megbízható
pénztáros kisasszonyt
felvesz Iritz Sámuel özv. cég.

**Kiadó földek
közel a városhoz!**

Hagymának, szabadgyökérnek,
dinnyének, lucernának. Tuda-
kozódni lehet: Iritz Sámuel özv.
cégnél.

Egy ügyes, jóra való fut
tanulónak
felvesz e lap kiadóhivatala.

Van szerencsénk a jégvásárló tisztelt kö-
zönséget értesíteni, hogy

a jéggyártás kezdetét vette

és a jég árát f. évi április hóra követke-
zően szabtuk meg: Üzleti célokra 12 és
fél kilón felüli vásárlásoknál a malomban
átvéve különként 3 fillér. Magánhasználatra,
a házhoz szállítva kisebb mennyiségben,
különként 5 fillér.

Zeitler gőzmalom r. t.

Értesítés.

Miután a jelenlegi hadi
állapot férjemet is fegy-
verbe szólította, így az
üzlet további vezetése
reám maradt. Kérem a
tisztelt óra-, ékszer-ve-
vő és javíttatni szándé-
kozó közönséget, for-
duljon hozzám a legna-
gyobb bizalommal. Pon-
tos és lelkiismeretes ki-
szolgálásról írásbeli jót-
állást vállalok.

Előnyös áron

szerezhetni be minden-
féle kivitelben zseb- fali
órákat, arany- és ezüst
ékszereket, villanyoszob-
lampákat, beszélőgépet
és szemüvegeket.

„DOXA“ óráim min-
denkinek ajánlom.

Tisztelettel:

Szentmiklósi Ferencné.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

Levelek jöttek Przemysl-ből

még pár hónappal ezelőtt is minden asszonynak, kinek férje ott volt. Le-
velek, néhány sorból állók, de annál többet mondtak Hiszen minden
sorát, minden betűjét könnyeivel öntözte a derék férj, a jó apa, a ked-
ves testvér. Hozzánk is érkezett levél, de még annál több fénykép a hő-
sök nagy arckép-albumában való elhelyezés végett. mert mindenki látni
akarja hozzátartozója arcképét egy ilyen diszes albumban. Ha majd a
férjek ismét életjelt adnak magukról, akkor

minden asszony írhat levelet

a harctéren küzdő vagy fogságban levő urának és megírhatja neki, hogy
fényképét már beadta kiadóhivatalunkba, hogy azt megőrökötsük a többi
sok száz hős arcképével együtt a hősök nagy arckép-albumában. Most,
miután a harmadik csoport fénykép-gyűjlesztését megkezdjük, mindenki hozza
be hozzátartozója arcképét, hogy ki ne maradjon a hősök arckép-albu-
mából, mert a háboru elmúltával nem fogadunk el több fényképét, akkor
már kéznél lesz a diszes album. Az az asszony, aki már behozta vagy
behozza férjének akar katoná, akár civil fényképét, egész nyugodan írhat és

küldhet csomagot az urának,

nem kell neki attól tartani, hogy az ő férjének arcképe kimarad a többi
hősök közül. Mert egy ilyen diszes album nem más, mint egy szép em-
léktárgy, mit ha felnyit az ember, élethűen előtte van az, akit legjobban
szeret és egy ilyen emléktárgyat a háboruból vissza téő hősök is örö-
mel fogadnak. – Kiadóhivatalunk elfogad arcképeket a nap bármely sza-
kában és szívesen ad felvilágosítást minden erre vonatkozó kérdésre.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajóján, Makón.